

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. по-
верх.
Конто почт. шлюх. 504-080.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зед.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
в Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
Фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
750 зед.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Новий директоріят Клайпеди.

ВЕЛИКЕ НЕГОДУВАННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 13. 11. ПАТ. З Ковна повідомляють: Губернатор Клайпеди Куркваскас доручив посади до клайпедського союзику Борхертасові створити новий директоріят. Борхертас належить до групи литовських послів у союзику. Щора він розпочав наради з представниками всіх фракцій.

БЕРЛІН, 13. 11. ПАТ. Вістка про доручення Борхертасові створити новий директоріят викликала сильну реакцію в берлінських політичних колах. Ця номінація була мабуть несподіванкою, бо до останніх днів здогадувались, що головною клайпедського директоріят доручать одному з членів німецької фракції союзику. Німецьке інформаційне бюро називає цю номінацію новим визовом всього клайпедського населення, що яскраво суперечить записанним литовського уряду і міністра Лазарайтіса. Литовський уряд не хоче допустити до того, щоб перестати постанови статуту. Треба подождати,

яке становище займуть у цьому випадку великодержави-сигнатарі.

Борхертас окреслюють у Берліні, як відомого екстреміста і фанатичного литовського політика. Давніше він був членом клайпедського директоріят і директором порту.

Також гостро виступає німецька преса проти рішення литовського уряду вислати до Клайпеди відділ з 62 людей, литовської поліції, твердячи, що це порушення клайпедського статуту.

БЕРЛІН, 13. 11. ПАТ. З Клайпеди повідомляють: Німецькі кола думають, що доручення Борхертасові створити новий директоріят Клайпеди є суперечне з клайпедським статутом і при судом Гаського Трибуналу з 11. серпня 1932. Здається, що литовському урядові йде про нову провокацію у створенні директоріят, щоб переконатись, яке становище займуть сигнатарі конвенції.

Абісинці підготовляються до великої битви.

Останні вістки з Африки.

З ПОМІЧЮ РАНЕНИМ АБІСИНЦЯМ.

ЛОНДОН, 13. 11. ПАТ. В суботу їде до Абисинії призначений до Гаррару перший полевий шпиталь, що його зорганізував британський Червоний Хрест. Персонал складатиметься з 7 лікарів і сестер. Місія бере зі собою 16 вантажних авт та велику кількість ліків і перев'язок. Менші відділи Червоного Хреста спрямують на північний фронт, до провінції Тігре.

ІТАЛІЙСЬКІ ЗАКУПИ ВЕРБЛЮДІВ.

ЛОНДОН, 13. 11. ПАТ. Італійці купили в Абисинії, що є під впливом Ібн Саада, 18-000 верблудів по 18 англійських фунтів у золоті за штуку. Дотепершня ринкова ціна була 5 паперових фунтів. Такі поважні закупки верблудів вказують на те, що італійці хочуть оживити свою акцію на пустинних теренах Абисинії.

ДВА АБІСИНСЬКІ УСПІХИ.

ПАТ оголошує такий комунікат про подорож на абісинських фронтах:

Згідно з вістками з англійських джерел абісинці твердять, що мали два успіхи на північному південному фронті та нанесли італійцям поважні втрати. На північному фронті мабуть віднесли перемогу у зударі з італійськими відділами на північ від ріки Такасе.

В Огадені біля Аннале сильна колонна змоторизованих італійських військ заскочила абісинським відділам. Абісинці, озброєні тільки у кріпак, після завязаного бою унерухомили 4 танки та шість танкових авт, що потім попали їм у руки. В битві загинуло шість італійських старшин та багато італійських воїнів, що були придільні до тубильних формацій. Ті, що залишились живими, втікли. Битва під Аннале потверджує факт, що колонні змоторизованих італійських військ вийшли таки біля Даггабуру, на північ від Сассабі. Завданням цих колон було перетнути шлях караванів з Берберу до Гаррару.

З італійських джерел повідомляють, що в оазах Сассабі прийшло до бунту серед місцевого мушманського населення. Цей бунт завалив, притім мабуть розстріляли 50 осіб.

Кореспондент „Стампи“ повідомляє, що червоноберберу приїхало на південний фронт 12 італійських старшин з генерального штабу, що мають бути безітересовними дорадниками при абісинських військах.

На огаденський фронт, вислали поважні абісинські сили під командою дедзаза Амде. До Гаррару привезли багатьох абісинських воїнів, ранених підчас бомбардування італійськими літаками абісинських позицій.

ІТАЛІЯ СКРІПІЮЄ СВОЇ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ В АФРИЦІ.

НЕАПОЛЬ, 13. 11. ПАТ. Пароплав „Італія“ вирушив до Массая, забираючи на своїм покладі 50 старшин, 1200 воїнів і легкі вантажні авт. На покладі корабля „Калабрія“ приїхало зі Східної Африки 1000 робітників на відпочинок. Після відпустки вони знову вернутьсся до Африки.

АБІСИНЦІ ПРИГOTOВЛЯЮТЬСЯ ДО ВЕЛИКОЇ БИТВИ.

ПАРИЖ, 13. 10. ПАТ. Французькі джерела повідомляють, що абісинська армія підготовляється до поважної битви з ворогом. В околиці Амба Алая італійські летунні ствердили приязність камуерльованих наметів, що вказує на те, що абісинці хочуть скрити перед італійцями рухи своїх військ. До поважнішого зудару прийде в найближчих тижнях. На південному фронті, де скінчилися дощі, воєнні дії знову розвинулись. На східному фронті італійці хочуть здобути долину ріки Гаваш та залізницю Дж'буті—Аддіс-Абеба. Італійці хотіли би залучити свої армії, що йдуть з Еритреї і Сомалі, в Дирдауа. Але якраз там, в околиці озера Араміа абісинці збирають свої сили. В султанаті Аусса італійці далі намагаються зєднати собі султана Іаю. Від висліду цих намагавань у великій мірі залежить успіх італійської акції в долині ріки Гаваш.

СКІЛЬКИ АБІСИНЦІВ Є НА ФРОНТАХ?

РИМ, 13. 11. ПАТ. Італійські джерела на північному фронті є тепер у віддалі 12 км. від Макале. Пласкозгіра Тембіш перешукали італійські стежі та не знайшли ніде ворога. „Попольо ді Рома“ обчислює, що абісинці мають на північному фронті 180.000 воїнів, на південному 60.000, крім цього мають резервову 40.000-ву армію.

ПАРИЖ, 13. 11. ПАТ. До Гаррару приїхав єгипетський князь Дауд з 17 лікарями. Князь Дауд організує полевий шпиталь на огаденським фронті.

В листопаді пам'ятайте про інвалідів Української Галицької Армії

Знижка цін битої птиці „Маслосоюзу“

КОСЦЮШКА 1 а. ТЕЛ. 239-66.
Безкоштовна доставка до дому.

ДОКАЖІТЬ ДІЛОМ, що розумієте гасло „Свій до Свого“ і заплатіть негайно, а НАЙДАЛЬШЕ до 25. ГРУДНЯ Ц. Р. премію за обезпечення 1/3 частини вартости Ваших будинків у Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“ у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Польський бюрократичний апарат та українці.

Львів, 13. листопада 1935.

У зв'язку з бюджетовою ситуацією державна консервативна „Час“ і проурядовий „Кур'єр Поранни“ помістили кілька статей на тему подешевління та удосконалення державної адміністрації, бо без цього неможлива тривка напружена окарбу. „Час“ визнає необхідним цілковити аминити дотеперішню персональну політику, добачуючи в персональних борах кожного міністеріального ресорту міцно занушеного тепер протекціонізму. А цей протекціонізм утруднює реалізацію заходів: відповідна людина на відповідному місці. Визначаючи напрямки лиху, „Час“ пропонує змінити обсадку і політику персональних бор та редати дати можливість найбільшій свободі у доборі персоналу відповідальним керівникам тих або інших відділів в установах. Думаємо, що ці проєктовані заходи є несправедливими та мало змінили би відносини, бо замість одних, повстали би інші гнізда протекціонізму.

Глибше підходить до справи „Кур'єр Поранни“. Він ставить тезу, що удосконалення та подешевління адміністрації тісно залежить від вибору засади, на якій хочемо оперти відношення адміністрації до поодиноких громадян. Тут до вибору є дві засади. Перша виходить із засновку, що громадянин є людиною чесною, згодою та правдолюбивою. Друга ставить протилежну діягозу.

Для кожного ясно, що теперішня адміністрація своєю системою контролю не враджує ніякого довіри до громадянина.

Автор вказує, що сучасна адміністрація є системою дуже коштовною, крім того морально шкідливою, бо не може відіграти ніякої виховної ролі — в житті держави та народу. Існуюча теперішня система, що побудована на недовірі до громадянина, автор пропонує замінити рисами на цілковито-польської психології та сплатишкою до австрійської та російської адміністрації. Огіляючи польські автори.

Зрозуміло, що вони не згадують про специфічне відношення польської адміністрації до громадянина польської, ось хоч би української, національності та що дотеперішню політику при-

ВЖЕ НАДІЙШЛИ ОСТАННІ НОВОСТИ!
НА ОСІНЬ І ЗИМУ У ВОВНАХ НА
ПЛАШІ, СУКНІ, КОСТЮМИ

ДІМ МОДИ

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

Львів, „ГОТЕЛЬ ЄВРОПЕЙСКИЙ“.

11/92 10-17

виплати до державної служби майже виключно самих поляків.

На українських землях поляк-урядовець не тільки з недовіром трактує громадянина-українця. Він ще „з власної пильності“ виступає в ролі політичного ментора і законодавця. На Волині, наприклад, навіть судді апарату вимагають від українських адвокатів, щоб вони зверталися до свідків українців виключно у польській мові. Що з того, що мовний закон з 1924 р. дозволяє говорити по-українськи, а добре зрозумілий інтерес правосуддя навіть цього вимагає! Не диво, що саме націоналізм чи віроповідність окремим людям в очах польського урядовця, що має своєрідні погляди на державну лояльність, є злом, з яким слід боротися в інтересі польської держави і в ім'я польського патріотизму: державу і націю він завжди утворює. Пригадайте далі, що до цього часу міські вибори у Львові все відбуваються під гаслом боротьби за Львів. Такий самий характер мають завжди і вибори до органів місцевої самоуправи на всій українській території.

Що більше. Само законодавство санкціонує боротьбу польського елемента з українцями, (чи білорусами), ставлячи польську національність в упривілежене становище, — у двох основних і святих справах: у праві до рідної землі (аграрне законодавство) і рідної школи (закон Грабські). І воюючи усім декламаціям про державне виховання, само польське громадянство не думає державницькими категоріями. Передовсім не думає ними адміністрація. Вона начебто вічно бореться за незалежність польського народу та бачить в усіх громадянах — неполяках (з винятком жидів та услужливих москавофілів), ворогів держави і як таких, їх трактує.

При такій психічній передпозові, радше навіть відповідей, мови, очевидно, не може бути про припинення українців до державної служби зарплати з поляками. Цілком навпаки, невпинно постійно далі йде процес виключення з державної адміністрації тих українців, що ще залишилися з передвоєнних часів на найвищих ступнях і поволіються „тихіше води, ніжче трави“.

Чи зміниться той стан на краще у недалекому часі? Всі конституційні засади про рівне трактування всіх громадян без різниці на національність та віроповідання, всі офіційні заяви у цій справі, лишаються пустим агуком, доки українці масово не найдуться на різних державних посадах. Тільки тоді поляк — народний учитель або маленький урядовець кардинально змінить своє відношення до українця-громадянина, коли буде знати, що 1) за прикати проти українців може виступити з посади і 2) що кожної хвилини його шефом може стати українець і що тут і там у різних установах на різних посадах служать українці, які не скривають свого українства.

І тоді само собою зміниться ця психологічний підхід до українців усього польського громадянства. З упадком засади остракізму супроти українців на державних посадах, упала би теж за про однорідну національну польську державу. Прийняття на державну польську службу українців само собою причинилося би до зміни засадничого відношення урядовця до інтересів. Скорше і легше вдалося би перевести саме те, на чому залежить авторитет статті у „Кур'єрі Поранньому“ п. Стріпінському та що зрештою вже двічі безуспішно хотів полатити міністерським обійником теперішній прем'єр. Українець-урядовець і по своїй вдачі і з натури свого положення в державі не міг би трактувати петента-поляка так, як тепер польський урядовець трактує кожного клієнта: як пан свого лакея чи як економ формаліза.

З питанням насичення державного апарату українським фахово освіченим елементом у належному відсотковому відношенні розв'язує питання безробіття української молоді, яке далеко не є внутрішньо-українською справою, що поляків „не торкається“! (Не кажемо про „есентимент“ держави до молоді, але навіть про обов'язок держави дбати про те, щоб молоді мала кусник хліба і вказує лише на відомі конкретні негативні висліди теперішнього нестерпного ста-

ну — безвиглядної ситуації українських абсолютів середніх і високих шкіл). Наплив українських сил до державних установ фактично теж закінчить справжню заразу протекціонізму.

Покищо урядничий протиукраїнський остракізм не приніс польській державній адміністрації користей і агадані явища протекціонізму, зарозумілості, поганого трактування всіх клієнтів та націоналістичної закорючності і шикан супроти клієнтів-неполяків, ті явища стають шораз більш загрозливими. Класичною була увага, яку свого часу зробив якийсь „достойник“ на головному залізничному дворі у Варшаві б. послові Мацкевичеві на його прохання перестемпювати білет (Мацкевич писав про це у низці статей на цю тему): „Я міг би вам цього не зробити!“ Залізничний касієр показує громадянину-полякові, що він робить йому ласку. Громадянин-українець просто відмовляє (писав про це проф. Піні: „не розуміє“ — є відповіддю польського урядовця до українського клієнта). Чи дивиння, що через те паде повага й авторитет польського урядничого стану? Чи дивиння, що зокрема українці не

можуть ставитись до польської бюрократії інакше, як до машини, що свідомо і послідовно працює проти них? Чи може бути сумнів, що наслідки такого стану не можуть принести державі хосен? Існують два сакраментальні аргументи: 1) польська держава мусить мати „лояльний“ польський урядничий апарат і 2) бюджетова ситуація не дозволяє на розбудову урядничих етатів, а не можна викидати поляків, щоб приймати українців. Але ті аргументи не вичерпують справи. Вихід із нинішньої ситуації мусить найтись, — петрифікувати її та замикати на неї очі це струсна політика. Як довго вона триватиме?!

ЦЕНТРАЛЯ ТЕКСТИЛЬНА СТАХЕВИЧ І АБРИСОВСЬКИЙ

Львів — пл. Галицька 12А

23/92 ВІД НИНІ 9-10

ПОДЕШЕВІЛА

Невже німецьке Трокадеро?

Нова роля нового німецького уряду.

Болюче відпокутувала колись Франція наполеонівську епопею: контрибуції, мілітарно-дипломатична контролі, а головне п'ятно винуватця, небезпечного „неблагонадійного“. Держави її у прикрій ізоляції, поза скобками системи, збудованої на віденському конгресі. Довгий час зусилля старого, мудрого Людовика XVIII та його не менше мудрих дипломатів розбивалися об невдачі, при спробах визволитися з тієї нестерпної ситуації, доки щасливі умовини не станули Франції у пригоді. В Іспанії вибухла революція. Концери європейських абсолютистичних держав, т. зв. Святий Аліанс хотів було — як це робив він усе у таких випадках — інтервенувати в хосен еспанського короля. Легко було постановити інтервенцію, важче її виконати: крім слабенької, зрештою тоді також зревольованої, Португалії, ніяка з тодішніх „статочних“ держав не межує з Іспанією. Французька дипломатія зрозуміла, що рішучий момент прийшов і запропонувала Св. Аліансові свої послуги. Без труду розбила французький війська еспанських „екзальтадо“ (лібералів), ввели на престіл короля, відбудували абсолютизм. Здобуття цитаделі Трокадеро, на півдні Іспанії, стало символом тієї інтервенції. І дипломатичний успіх був блискучий. У нагороду за віддану прислугу, метерніхівська Європа прийняла Францію як рівнорядного члена. Кайдани віденського конгресу лежали розбиті.

Віденський мир у своїй суворості далеко не дорівнював версайському; все ж міжнародною ситуацію відреставрованої бурбонової Франції можна прирівняти до повосенної Німеччини; подібні і цілі зусиль дипломатії обох держав. Німеччина то платила репарації, то випрошувалася від них, Штрессман то кланявся з гідною усмішкою, то бив кулаком по столі — та мозольна дипломатична праця увінчалася успіхом бодай так, що Німеччина звільнилася від репарацій та евакуації і авійшла до Ліги Націй, шоправда розброєна.

Здавалося, що кінець ваймарської республіки буде кінцем тієї політичної лінії, що на другий день після приходу до влади Гітлера, німецькі армії помашерують різночасно на Відень, Варшаву, Прагу та Париж. Тимчасом гітлерівський чорт виявився не таким страшним, як це його малювали, точніше: як це він сам себе малював — у своїх палких передвиборчих промовах. Третя імперія у закордонній політиці зовсім не пішла слідами другої. Вільгельм II хотів вивісити німецький прапор у Марокко, у Трансвалі, Занзібарі, у Китаю. Всюди мішався, всіх провокував, доки майже всі поваженні держави не наїшлись у ворожому таборі. Гітлер дозволив собі на одинокі авантюри — в Австрії; зрештою воєнний розмах своєї розагі-

тованої маси спрямовував на жидів, більшовиків (легко погрожувати державі, в якій не межуємо!), на сусідню Литву; для держав, з якими треба числитися, знав він одно „мир вам, браття, всім приносим“.

Закордонну політику, опереже на польському союзників. Німеччина переждала ряд бурей, викликаних Розенберговими пропозиціями, жидівською кампанією, австрійським пучом і т. д. Тимчасом упорядкувала внутрішні відносини і — що важніше — відбудувала збройну силу. Сьогодні стоїть вона міцна, зєдинена, озброєна від стіп до голови, сильно підкреслюючи свою безінтересовність. „Ні одної краплі німецької крові в обороні чужих інтересів“ писала німецька преса з початку абісінської війни. І згадували ми, як то Бісмарк колись твердив, що всі балканські справи не варті кісток одного здорового поморського гренадира. Справді гренадирських кісток Бісмарк зовсім не потребував, щоб держати в руках політику сучасної Європи. Невже і у Гітлера не зродиться амбіція, виступити на міжнародній арені?

Нагода зближається. Розвіялися ревізіоністичні бльоки, фронт Штресси, примари Східного Льюкарна; нікого більше Німеччині боїтись. Ситуація європейських великодержав не весела. Італія не може з честю виплутатись з абісінської історії, але й не має багато вигладів з честю її покінути. Франція не хоче ангажуватись, хоча чує, що на двох стільцях довго не висидить. Неясна ситуація Англії.

Японія не може ні на хвилину відвертати уваги від Манджурії; Америка не хоче вийти від останньої війни в європейські справи; зрештою обі зв'язані Пацифіком. Світовий Союз непевний у себе дома і на Далекому Сході, не може на міжнародно арену кинути нічого, крім сильних слів п. Л'твінова.

Німеччина озброєна на суші, на морі і у повітрі, наче Дамоклів меч завішена над поріжніми великодержавами. Вже при здійсненні економічних санкцій може вона відіграти чималу роль, а в тому напрямі має вільну руку. Не даром Швайцарія поробила у справі санкцій деякі застереження — в нинішніх важких часах транзит це поплатна річ. А які перспективи простягаються перед Німеччиною до дипломатичній арені! Французька преса пише з радістю, що німецький уряд рішений забрати голос в абісінській справі.

Мр. Богдан Галайчук.

КАЛЕНДАРІ

„КРИНИЦЯ“

ЖИРІК 1936.

продають книгарні і книжар Адміністрація „Діла“.

Процес за вбивство

югословянського короля і мін. Барту.

ПАРИЖ, 13. 11. ПАТ. Великий процес за вбивство югословянського короля Олександра і міністра Барту у Марселі зачнеться 19. листопада перед судом присяжних в Е-ан-Прованс. У зв'язку з цим учора перевезли з марсельської в'язниці до Е-ан-Прованс терористів Песнішля, Раятіча і Крайла, що відповідатимуть за злочин спідучасти в марсельському вбивстві. Самого замачови-

Велічка, як відомо, пострілила поліція і він загинув від ран, безпосередньо після того, як виконав замах. Акт обвинувачення закладає теж участь у змові на життя югославянського монарха з мілом хорватським революціонером д-ром Павловичем і Кватерніковим, яких однак італійці не віддали французькому суду.

Вісти з Буковини й Бесарабії.

Чернівці, 6. XI. 1935

ДОНОСИ В НАРОДНІМ ДОМІ.

Минулого тижня стався в чернівському Нар. Домі дуже прикрий випадок. Завідувач цього будинку С. Пігуляк доносів сівуранці, що вечорами сходяться там спортивці і „радіють над чимсь до піночі“. Поліція перевела негайно ревізії і, розуміється, нічого підозрюючого не знайшла. Цей донос викликав велике обурення серед нашого громадянства та в установах, приміщених у Нар. Домі.

Дальшою несподіванкою було становище щодо цієї центральної української установи до донощика. А саме видав покарать С. Пігуляка тільки наганною! Мабуть такою „карою“ задумав видіти задовольнити наш загаль та при цьому не порушити нічим донощика.

Припадок відкрив діяльність цього завідувача, який роками викликавав постійно непорозуміння між найдіяльнішими українськими організаціями (Мужеським Хором, театром, студентськими товариствами і т. д.) та Нар. Домом.

Виділа Нар. Дому, з якого на знак протесту тепер дехто виступає, оцінив невідповідно тактику свого завідувача. Самою „наганною“ не з'являється плями й ганьби цього доносу, хіба тільки повним видаленням такого „завідувача“.

УКРАЇНСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ВІДНОВЛЮЮТЬ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ.

В останньому часі відбулися в Букарешті та до більшості міст Румунії наради членів „соц.-демократичної партії Румунії“. Ця партія зійшла з орбіти політичного життя не тільки в Букарешті, але й у Чернівцях, де колись мала найбільший відсоток виборчих голосів.

До цієї інтернаціональної партії належала тоді й „автономна“ українська соц.-дем. партія, яка видавала тижневик „Боротьба“ й голосувала при виборах — на жидів. Ця українська група підтримувала при доповнятих виборах (р. 1930) не кандидата українця д-ра Дутчака, а жи-

да з Букарешту Сокура (теперішнього директора совітофілського шовеника „Зоріли“).

Через подібні події українські маси відвернулись від цієї партії. „Боротьба“ перестала виходити, діяльність у „Робітничім Домі“ замерла.

Але приїзд совітського пресового аташе Століпніна оживив жидівську совітофілську пресу не тільки в Букарешті. І мабуть небагато часу минуло, як уже „Боротьба“... Покищо відбулися тільки збори мужів довіри української соц.-дем. партії, які вибрали новий виїзд під проводом старого діяча Микитовича (бузшого редактора „Боротьби“).

ГОЛОД У БЕСАРАБІЇ.

Перед двома місяцями повідомили ми в „Ділі“ про зростаючий голод у полудневій Бесарабії, заселеній українськими хліборобами. В Чернівцях створився центральний комітет, що дістав від префекта (воєводи) дозвіл перевести збірку на голодних українців полудневої Бесарабії.

Радісним явищем є те, що селяни-буковинці спішать радо з допомогою своїм братам із Бесарабії збірками в натурі. Рівночасно зголосили й українські родини, щоб перебратися на переміщення дітей з Бесарабії.

Це є безперечно ще одним доказом жорстоко-сти буковинських українців.

ЩО КАЖЕ СТАТИСТИКА ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПАЛАТИ В ЧЕРНІВЦЯХ.

Загальний річний дохід із рілляництва Буковини дає 1,700 мільйонів левів, лісництва 750 мільйонів, худоби 900 мільйонів, текстильного промислу 500 мільйонів. З інших промислових галузей є 600 мільйонів левів доходу.

(О.)

Чи Ви вже вислали листопадовий дар українським інвалідам?

Зложіть його негайно! Вашої допомоги чекає 2,000 інвалідів УГА!

Сенсаційні арештування

в Румунії.

БУКАРЕШТ, 13. 11. ПАТ. Переведено тут арештування, що викликали загальну сенсацію. Арештували: емеритованого генерала Радеску, директора хірургічної клініки проф. Герота й відомого адвоката Васілю Золю. Всі три арешто-

вані належать до народньої партії Авереску й обвинувачені в тому, що видавали нелегальні друки, спрямовані проти найвищих державних чинників.

І. ФЕДОРОВИЧ-МАЛИЦЬКА.

Заповіт майбутнього.

(Докінчення).

На пейзажі „Греїт“, великого формату, припадає очі пурпурово-шарірова гора ритмікою хвилястих обрисів. Драматична ця гора, мов фантазія Шумана. Пейсажі Гриценка захоплюють буди-чисто, селяно, монументальністю (це спільна риса і Пейсажів і Гриценки) стилі. Синє море і прибережні ліси є чимось більшим від фізичного поняття моря та свелі. Це нестримна сила всякої стихії.

Великий „Пейсаж“ Петра Холодного (батька) відкриває кришталісно ясну душу артиста. В цьому віднадемо знані нам з інших його крес-лятих чисті, спокійні площі. Над зеленою веретою лісів ясне високе небо з білими, стилізованими хмарами, що наводять на думку біле коміння на злі прозорі морської води.

„Волохрешення“ Ю. Магалецького — останній твор мистця, який саме передчасно відійшов від нас — один з найбільш згармонізованих, су-цільних форм та настроєм малюнків. Збіта у цілому маса селян в однобарвних, кольору гли-нястої землі, колотухах. Біло-сіре небо, білий сніг, розсипчасті перекарія леду та вирубані з ле-ду тіранічний хрест складаються на три згармо-нізовані, зміло обдумані (срібна рама) тони. Не-мірно важку проблему схилового вперед до води утриманням свідником священника артист роз-в'язав подивудно. Під оглядом форми „Волохрешення“ представляє цікавий зразок сполучи реалізму зі стилізацією, духом спорідненого з на-шим давнім іконописом. Під оглядом характеру, нем шалена сполучка модернізму з архаїзмом, де-які строго підпорядковані цілості форми. А проте головний чар образу лежить у властивості

цілості. В ній передача повага, гідність та зворушлива покора селянської душі в обличчі старо-давнього обряду. Відчуваємо історичну вагу тих традицій, що зберегли нам народні маси виробок століть. Відчуваємо зворушливу примітивність, якою до нині обвіяні душі, негармонізовані інтелекту-аліаімом. Те все барва і форма всіли виражати без-посередньо, ніж література, зберігаючи при цьо-му свій суто маларський характер.

Дуже мила, також з народньою тематикою, се-редина гуцульської хати („У хаті“) І. Іванця. Ба-вичмо розписану піч, червоні фоти молодіці, бру-натні залиті горшки — все добре пов'язане та оживлене теплим ефектом світла.

„Танок“ Кришанівського архаїчний, чудовий як старинна емаль, в якій ще не впливали теплі кольори. Вразливі старинного мистецтва дають також прегарні розписи М. Стефановичевої: тло як ажурна словесна кість, а на цьому лінійні та барвами розписані оповідний зміст, під-іконо-пів дитяча казка. Вміло стилізований „Княгині Ользі“ Дядинюка не достачає тільки більше лірич-ної експресії.

Андріюка „Портрет дівчини“ у дискретних тонах окри та рожевого — м'який, запаши-ний.

З трьох жіночих портретів, кожний відмінно трактований. Сосенка „Портрет жінки, 1903“ до-брої передвоєнної якості, поважний. Продана „Портрет Павли Б“ дещо більш модерний. „Пор-трет жіночий“ Хмелюка у манері обдуманого надба-лія, якою послуговуються від цю пору деякі на-рисисті маларі.

Портрет Павли І. Л. Масютина виявляє певну руку рутинізованого портретиста. Одначе за ви-няттям цікаво схопленої головки, портрет цей мало оригінальний, чисто „салюновий“. Мала-стирського „Козак“ гурна студія за моделю бере свою ширістю. Портрети Бучманюка наскрізь солідні, в дечому навіть цікаві.

Нема
ліпших

„ПОЛЬБОНІЯ“

3 церковних справ у Галичі.

Просьба до Митрополичого Ординаріату.

Українське громадянство Галича сильно за-тревожене тим, що церковні відносини в Галичі неупорядковані. Хоча минуло вже більше року від смерті пароха, бл. п. о. Благотого, то проте па-рохія Галич дотепер остаточно не обсаджена. Тим-часовий завідувач парохії, молодий, ревний душпастир о. д-р І. Гривіх, який обновив місце-ву книжку церкви, відходить на становище профе-сора Духовної Семінарії у Львові. Ходять слухи, що на його місце замість постійного пастира приїде завідувач, що зразом має обійти стано-вище катехита народніх шкіл по о. Хавлюкові, який відійшов до Львова на становище ректора митрополичої семінарії. Покищо є такий стан, що 425 ді-тей гр.-кат. обряду в Галичі не має науки релігії.

Громадянство Галича рішуче застерігається проти алуки становниці упрівителя парохії і ка-техита в одній особі, бо це ослабить відпорність гр.-кат. населення в Галичі супроти напору пра-вославних, які мають свого бітмиску, еромонаха з Почаєва, та звозять матеріали на будову пра-вославної часовні. Не змикаймо очей на факт, що в самих історичних центрі нашої митрополії твориться бастіон православ'я! Тут треба двоє-ної праці принаймні двох священників, настоя-теля шкільної і катехита, щоб зарадити лихові, яке несе з собою не лише релігійну апостазію, але й національне ренегатство. Всікі особисті користи й вигоди не повинні тут мати місця. Галич повинен кочче мати двох гр.-кат. священників, які дивити-люб тутешню церкву й національне життя.

Звертаємо також увагу компетентних чини-ків, що галицький деканат — це одинока округа в архидієцезії, де митрополичеське духовенство становить майже половину священників, отже вко-рочення одної поації українського духовенства через алуку становниці пароха і катехита в одній особі, ослабить чисельність українського клиру в деканаті. Вже і так на ювілейнім святі філії „Просвіти“ в Галичі дня 3. листопада ц. р. зедви двох священників найшлося, які станули до тор-жественної Служби Божої. Навіть латинники, я-ких є в Галичі лише 1,200 душ, значить половина

Великого формату „Композиція фігури“ Кульчицької з трьома жіночими постатями, спле-теними у живий орнамент, збудує задуму.

Обаля мідяна „Осін“ і „Буря“ з драматични-ми хмарами привокують аір. Мегія і Хосевич із варшавської групи дали м. ін. обидва мертва при-роду в нестральних, тупих кольорах. Предмети нечачі, віковий пилом запарошені, діасно „мер-тві“. Небанальні, але без радості.

Труш так слабо представлений, що з огляду на престиж самого маларя, краще його не зга-дати. Так само Мороз, Смольський, деякі інші мистці.

Один із трьох пейзажів з Підлютого з приви-щенням їдито та з животним квітами Ст. Рудак-вич дуже гарний. Два малі образки „Школа на снігу“ і „Рибалки вночі“ Іванцева зворушили мене. „Дівча гуцульське“ Северина мило та ба-дьоре.

У Сельського відчувалося ширість у шуканні власного стилю, у кольорах його приємну дискре-цію. Куряласа „Біла на Лисоні“ добре передає ат-мосферу бою, життявої куряни.

Дереворат Бугновича „Біла деревова“, підпа „Пряля“ Гербусіної та монументальні (хоч мило-го формату!) „Робітники“ Омеляненка доказують, що мистецька вартість незалежна від величини твору.

З різьби збивається сильна група „Побрати-ми“ Павлоса, прегарні жіноча „Голова“ у зелено-золотому обрамі Литвиненка, мужеська голова Б. Крука. Впадає в очі те, який важливи у різь-бі матеріал. „Погруддя“ (В. Баринський) Литви-ненка, хоч яке вдатне формою, у порівнянні з чу-довою жіночою головою сильно тратить з при-чипи векорисного матеріалу.

На тому кінці кільця своїх вражень; були во-ня насрізь долатні радісні — самі собою і як за-повіт майбутнього.

того, що гр. кат. населення в Галичі, мають постійно двох священників, пароха і катехита. Думавмо, що жалуватись на нестачу духовенства не можна, бо — як вчуваємо — кількадесяті покличені богословів їде на рукоположення і це один з них радо прийав би хоч би скромну катехетеру в Галичі.

Галицьке громадянство просить Митрополичий Ординаріат не акорочувати стану посідіння гр. кат. церкви в Галичі, але кінче задержати й

уможливити побут двом гр. кат. священникам у Галичі і призначити на це старовинні відповідні й ревілі одиниці, не зватаючи на які приватні користи та мотиви, бо переїздом їх мора. Замічавмо, що потрібний нам настоятель парохії, який умів би вести церковні і народні організації та такий катехит, який був би музичальний і навчив би молодь церковного співу, бо дотепер під цим оглядом були недостачі.

Галичани.

Старшина Сокола-Батька до сокільських гнізд-КОМУНІКАТ.

Закон про пожежництво, який покликав до життя нові пожежні товариства, відбираючи рівночасно змогу займатись цією діяльністю іншим товариствам, між іншим і пожежно-руханковим сокільським гніздам, спонукав ці останні до зміни статуту в травні ц. р. на руханково-спортивний тип.

Внесені змінені статуту „Сокола“ до реєстрації влада поодиноким гніздам відкинула з тим, що зажадала поробити деякі зміни і доповнити деякі параграфи.

Маючи на увазі вигляди на недалеке затвердження міністерством нашого нового статуту, поробили ми заходи у всіх трьох воевідствах у тому напрямі, щоби влада не налягала на реєстрацію відкинутих тимчасових статутів до часу, доки міністерство не затвердить нам нового статуту. Цим думали ми заощадити нашим гніздам видатки, звязаних з подвійною реєстрацією (статуту тимчасового і нового).

В діяльності руханково-спортивній на цілій території держави їде тепер основна реорганізація. Ця реорганізація потребує якийсь час і, як нас упевняють, затвердять нам у міністерстві наш новий статут шойно по закінченні цієї реорганізації. Тимчасом витворився такий стан, що статуту тих наших гнізд, які передбачували крім руханкової ще й пожежну діяльність, є неважні, а нові статуту без пожежництва ще й досі не зареєстровані.

Вираді погодились поодинокі референти у воевідствах якийсь час почекати з тим, що може в міжчасі надійде з міністерства затверджений новий статут. Однак справа протягається, а тут і там від гнізд вимагають надіслання змінених статутів, з тим, що коли в найближчих днях воевідства тих статутів до реє-

страції не дістануть, будуть мусити на підставі ваксу приступити до ліквідації гнізд з пожежною діяльністю.

Це спонукало нас узгодити цей тимчасовий статут з вимогами влади (які то вимоги подала влада поодиноким гніздам, звертаючи ім статуту до поправки) і так узгоджений статут висилаємо в 5 примірниках дотичним нашим гніздам.

Цей статут узгодили ми у Львівському Воевідстві і він не повинен уже натрапити на трудності при реєстрації і в інших воевідствах. Крім того обіцяли нам у Львівському Воевідстві, що звернутися з окремим письмом до обох інших воевідств, в якому буде сказано, що цей статут уже узгоджений.

Ще й інші причини спонукають нас поради гніздам зареєструвати тимчасовий статут. Ті наші гнізда, які веде колись пожежництво, є трактовані тепер тут і там поодинокими чинниками влади як товариства завішені у своїх правах. Через це не можуть ці гнізда вести нормальної діяльності, бо навіть забороняють їм виступати прилюдно. Це відбивається на тих гніздах некорисно та знеохочує соколів взагалі. Гнізда мусять приготувати собі квоту зол. 25.— (двадцятьпять), яку треба буде на домагання влади влатити як реєстраційну оплату. Цей подучений з реєстрацією видаток, хоч болючий, однак для справи конечний.

Отже в найближчих днях треба гніздам виступити за посередництва Повітового Старства до Воевідського Уряду чотири виповнені статуту, один протокол Загальних Зборів (той, що був попередньо) та долучити попереднє подання, на яким є прибиті стемплі. Крім цього долучити письмо, в якому гніздо покликуються на вимогу воевідства дотично поправок.

Гнізда, які не дістали від нас статутів, повинні у власному інтересі звернутися до нас за тими статутами в найкоротшому часі.

За Старшину Сокола-Батька:

Инж. М. Хроноват,
голова.Е. Благітка,
справник.

Першолистопадові свята.

РОКОВИНИ 1. ЛИСТОПАДА В СТАНИСЛАВОВІ

Як шороку, так і цього року відбулось 1. XI. в катедрі богослуження, яке відправив о. парох Луцк в асисті оо. Вальницького й Дайбія. Під час богослуження співав „Стан. Боян“ і „Думка“ псалми Борисяцького. Проловді виголосив о. о-р Василук

В четвер 31. X. мала відбутись академія, однак вона не відбулась, бо на салі були незапрошені гості, які на кількакратний зазив д-ра Ю. Олесницького не хотіли з салі вийти.

Дайте доказ, що памятаєте про інвалідів У.Г.А.!

Вечір сучасної наддніпрянської поезії.

В суботу 9. листопада ц. р. відбувся в залах Національного Музею перший від ряду літ у Львові вечір присвячений сучасній наддніпрянській поезії (за 1917—1935. pp).

Численно зібрався публіка мала змогу пізнати найкращі зразки поезії символістів, П. Тичини, М. Терещенка та Е. Плузника; футуристів М. Семенка і Г. Шкурупія, неокласиків М. Рильського та М. Драч-Хмара, а прешті т. зв. неоромантиків, поетів суспільницьких напрямів і творців морської лірики В. Сосюри, М. Бажана, Д. Фальківського, Ю. Яновського, О. Влизька і С. Голованівського.

Твори цих поетів читали Леся Кривільська, що з великим мистецтвом відчитала „Скорбну Матір“ Тичини та вірші футуристів, пп. Івана Шмерковського-Примкова, Лідя Туркевичівна та Стефа Походжай. Особливо вдатно задеклорувала остання, молода рецитаторка. Вірші Сосюри „Набли-

жається сномівів повінь“ та „Полісся“ Фальківського відчитав п. Богдан Кравців, що зумів прегарно заінтерпретувати відчитане, а зовуж п. Ярослав Падох зі Стрия з великою експресією віддав зразки морської лірики Ю. Яновського і О. Влизька та глибоке могутнє „Слово о полку“ М. Бажана.

Вступне, супровідне слово про течії в сучасній поезії мав п. Б. Ю. Пеленський.

НАЙІЩКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла“. Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

Муж довіря фон Рібентропа

у Парижі.

ПАРИЖ, 13. 11. ПАТ. „Парі Соар“ повідомляє, що вчора приїхав мабуть до Парижа п. Абете, найближчий співробітник і муж довіря фон Рібентропа. Похвально зауважує, що приїзв Абете

до Парижа спричинила ковчачість подання деяких справ, що виходять з комітетом французько-німецької співпраці, що, зазначений іще згодіше, досі не проявляє більшої діяльності.

Всіх лікарських наук

Д-р Богдан Макарушка

б. лікар Заг. Шпиталю у Львові

відчинив ординацію у Львові

вул. св. Мартина 1а. (коло двірця Підзамче),
приймає від год. 11—1 і від 3—6

Просвіта до своїх довжників.

Присилайте довги негайно, не зволішайте а ратами чи іншими платностями ні хвилини! Ми в'римо у Вашу добру волю, але зрозумійте, що через Вашу проволочку платимо більші проценти, а вони дорожче нам усім „Просвіту“ руйнують.

Дайте доказ такого зрозуміння положення „Просвіти“, як його дала Читальня „Просвіти“ в Дичках, повіт Рогатин. Виділ тої Читальні вислав до Гол. Т-ва таке письмо:

Дички, дня 4. XI. 1935 р.

До Матірнього Товариства „Просвіта“

у Львові:

Читальня „Просвіти“ в Дичках, п. Рогатин, зажагає до М. Т. з довгом за книжки на суму 132 зол. Знаємо трудне матеріальне положення Т-ва, котре спричиняють головні довжники, що залягають в довгами за книжки і вкладки до М. Т. Отже ми рішили на своєму засіданні затягнути позичку і виринити наш довг готівкою, хоч наша Читальня також у матеріальній скруті і бракує ще досить книжок, щоб доповнити бібліотеку. Тому дуже просимо негайно нас повідомити в цій справі і рівночасно просимо передати нам рахунок за лягаючих вкладок до М. Т.

ЗА ВИДІЛ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ“ В ДИЧКАХ:
Галичини Гриць, голова. Василь Йоник, секретар

Так повинні поступити всі ті читальні і фізичні особи, що мають супроти Т-ва „Просвіта“ у Львові якінебудь грошові зобов'язання.

Із срібного екрану.

Ревеляційна фільма Довженка. Відомий український радянський режисер Олександр Довженко, що дав низку першорядних фільмів таких як „Земля“, „Арсенал“ та „Звенигора“ приготував нову фільму після 13-місячної праці. Зветься вона „Аероград“ і виставили її вперше у Москві перед гуртом запрошених гостей. Тема: повітряна боротьба у майбутній війні дія виведена у фантастичних перспективах, наче в повістях Велса. Знавці кінематографії у Москві та режисери такі як Пудовкін, вважали, що твір Довженка — незвичайне досягнення, яке перевищує його дотеперішні фільми.

Ювілей Воллеса Бірі найоригінальніше від святкували Джін Гарльов і Клерк Гейбл: прислали йому три тортів величини м'ясного колеса. Бірі, відомий у голлівудському акторському світі своїм лакізмом, покушав кусник першого торта. Виявилось, що він був... із дерева. Другий торт теж не смакував йому: він був із бавовни. Третій торт, що був із овочів та крему, з'їли самі гості, бо Воллес, джакотчись третьої несподіванки, не дався ніяк намовити до нього.

В Абіссинії вже є окрема експедиція Фокса, що має фільмувати всі події на воєнному фронті. Експедицією проводить Лйоренс Стеллінгс. Вона приїхала до пристані Джібутті, яка й буде операційною базою експедиції італійським кораблем „Рекс“.

Життя Леонарда да Вінчі. Під таким заголовком творить режисер Марко де Гастіне фільму про Леонарда да Вінчі. У фільмі вірно представлять добу розквіту італійського ренесансу на основі точних історичних пам'яток, роман мистця з Джіокондою та його суперництво з Мікельанджелем.

Брат Грети Гарбо поїхав із нею до Голівуду. Молодий Густафсон має замір під проводом своєї славної сестри посвятитися фільмовому мистецтву. Досі мав він становище шофера у міських автобусах.

Нові фільмові комісії завели в Польщі на основі розпорядку у Деннику Законів, який видали міністри внутрішніх справ і в'роісповідання освіти. Є це фільмова комісія і вища фільмова комісія — обі при міністерстві внутрішніх справ. Фільмова комісія складається з урядовців, назначених до контролю фільм у міністерстві внутрішніх справ та урядове у складі по двох членів, з яких один є президентом. Вищу фільмову комісію творять президент та двоє членів, в цьому числі бодай один правник. Всіх їх призначає міністер внут. справ згоді з їх волядоцями. У склад комісії входить коім

Задки кількості якого існує іра...
нічній сорочині, а батько з м'якою та іншими

АТЕНТАТ ЖІНКИ НА МАРШАЛА.

ТІЕН-ТСІН, 13. 11. ПАТ. Нині пополудні застріляли марш. Сун-Чуанг-Фенга, колишнього губернатора провінції Янг-Це. Актентат виконала на зборах жінок будинок доньки одного генерала, якого марш. Сун-Чуанг-Фенг казав розстріляти. Вбивницю негайно арештували.

Кіно „АТЛАНТИК“

Нині режисерська прем'єра першого сенсаційного фільму виробництва Совкіно в Москві п. н. Вся преса світу висказується про цей найновіший кіновий архитвір самими суверенними.

Золоте озеро

Криваві протипангліські заворушення в Каїрі.

КАІРО, 13. XI. ПАТ. Райтерів кореспондент повідомляє, що в Каїрі прийшло нині до кривавих заворушень, під час яких було раних 39 осіб, у цьому 19 поліцейських. Єгипетські студенти, які святкували роковини дня незалежності, зорганізували протипангліські збори. Опісля демонстранти пішли під будинок ген. консуляту В. Британії, де повибивали шибки. Демонстранти напали теж на велику сусідню ка-

варню, де здемолювали урядження. На поміч поліції, яка замкнула кордонами кілька вулиць, вислали військо. Відділи ці поставили свої стійки перед осідком закордонних дипломатичних установ. Згідно з останніми вістками пополудні дещо заспокоїлося, всеж побоюються, що заворушення можуть повторитися нині вечором після великого віча партії Вафд, на якому має промовляти провідник опозиції Нагас Паша.

Декрет про надзвичайний податок від платень.

ВАРШАВА, 13. 11. ПАТ. На останнім засіданні рада міністрів прийняла проєкт декрету про надзвичайний податок від платень, які виплачують з публічних фондів. Проєкт декрету ділить платні на дві групи. До першої зачисляє платні, від яких не платиться державного доходу податку, емеритальних оплат або складок за суспільні забезпечення. До другої групи належать платні, від яких платиться дохідний податок, емеритальні оплати та складки за суспільні забезпечення. Спеціальний податок будуть обчислювати після двох таблиць. Вища торкається першої групи платень, нижча другої групи. І так спеціальний податок від платень першої групи виноситься: 100 зол. вільні; від 101—150 зол. 7 прц.; від 150—200 зол. 9 прц.; від 200—250 зол. 10 прц.; від 250—500 зол. — 11 прц. від 500—1000 зол. — 14 прц.; від 1.000—2.000 зол. — 17 прц.; понад 2.000 зол. — 25 прц. В другій групі 110 зол. вільні від податку. Від 110 до 165 зол. — 5 1/2 прц.; від 165—220 зол. — 7 прц.; від 220—560 зол. — 8 прц.; від 560 до 2.350 зол. — 10 прц.; понад 2.350 зол. — 15 прц.

Проєкт декрету зачисляє до винятковості з публічних фондів платні грішми з додатками в натурі, яку платник дістає за свою службу або за найману працю, за участь в управі правопублічних союзів, як посольські та сенаторські діти, за участь у рівнородних радах, комітетах, комісіях і т. д., при виконуваних контролі як надірної влади, поборі емеритур, рент, або заосмотрення без огляду на рід і назву винагород. Спеціальний податок обчислюється від загальної суми усіх винагород, які платник дістає місячно, байдуже, чи їх виплачує влада, підприємства, заведення, установи і т. п. Який податок заплатить платник, якщо дістає 101 зол. платні? Спеціальний податок після 7-відсоткової стопи сягає би до 7.07 зол. і до їх відчислення, платник мав би дістати 93.93. Однак тому, що 100 зол. платник має дістати в цілості, спеціальний податок буде такий великий, щоб платник не дістає менше, ніж 100 зол.

— Спроверив 19 тисяч зол. Карний трибунал окружного суду у Львові розглядав справу 6-скарбника воєвідської управи Союзу інвалідів у Львові, Йосифа Фаринаржа, обвинуваченого у спроневерії 19.070 зол., призначених на будівлю санаторії для інвалідів у Микуличині. Цікаве, що всі контрольні комісії, які щоразу переглядали книги союзу, находили все в порядку і Фаринарж діставав на письмі спеціальну подяку за „знамениту працю“. Розправу відложено задля доповнення слідства

— Аскураційне ошуканство. Перед судом присяжних у Львові станули Цвєта Кеніг, Малка Фурман і Іван Башнянин із Брусна Старого пов. Львів за підпад і аскураційне ошуканство. Кеніг мала в селі стару хатину, якої ніхто не хотів від неї купити. Вона зааскуравала цю хатину, що не вартувала й 50 зол., на суму 250 зол. і намовила Малку до підпаду. Малка вжила до цього Івана Башнянина, якому дала за це 5 зол. Однак справа виявилася і винуватця потягнуто до судової відповідальності. Всі троє дістади по роковій в'язниці.

— Краєва хроніка. Поліція веде дохочення проти 50 жінок з Джурова пов. Сатиславського, які минулого місяця знищили грунт на терені громадської толоки, призначений на садження дерев. — На полі біля Сихова під Львовом знайшли під оборогом сіна тіло невідомого мужчини. Коло трупа лежали ремінь, шматок солонини та інші речі, куплені в місті. — В селі Річках пов. Рава Руська до Михайла Бриня і Івана Дутка, що верталися уночі з весілля, хтось стріляв двічі з револьвера і першого з них убив, а другого ранив у руку. — До львівського шпиталю привезли Михайла Біловича з Городиславського пов. Бібрка, якого Іван Дутка з Миколаєва пробирав ножем у череву в суперечці за дівчину.

— Річні вістки. Віденська преса приносить вістку, що деякі німецькі видавці заснують у

Зі судової салі.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

По розправі, що відбулася 22., 23. і 27. жовтня ц. р. у Бережанах проти підс. Федя Ціцюрі, зарічника з Куропатник, батька 5 дітей, обвинуваченого за вбивство жила Якова Богнера, суд присяглих 10 голосами заперечив винуватого. Трибунал під проводом судді В. Тада-нєра скасував вердикт судді присяглих і передав справу до чергової календі.

Якова Богнера застріляли 5. квітня вечором в селі Куропатниках вужавали погродоски, ще Богнера жде кара за те, що він побив по лицю Микола Лотоцького, підсудуючи, що він убив у нього шибки. М. Лотоцького і підс. Ф. Ціцюру засудив суд у Бережанах за привласнення до ОУН. Поліція арештувала Ф. Ціцюру під замітом убивства Богнера на основі конфіденційних вісток. Підсудний до вини не признався. Під час процесу переслухали 50 свідків, які не ствердили вини підсудного. Боронили оборонці д-р В. Бемко і д-р М. Зарідний.

членами родини приходять до нього у шляфро-них з літаркою, бо почула з просоння в почі, що хтось там грає у них на горнищі, де стояв їх вляві-корд — та грав їх власний маленький синок! Однак батько був протиний музикованню синка, бо — сам придворний слуга — хотів з нього мати передовсім ученого правника. Та за рідю кур-фірста, якому маленький Гендель свою грою дуже замілював, таки вквці дав синка учати трошки музики в Галле. Скінчивши гімназію, Гендель вписався навіть на права в місцевім університеті, але по смерті батька присвятився всецільо своїй улюбленій музиці. Відбув навіть дві довгі подорожі по Італії. А відтак серйозну частину свого життя перевів в Англії як доволітній директор льондонської опери та славний диригент різних льондонських концертів. Тому англіяці його ще й до нині уважають своїм. І поховали його у Вестмінстері побіч найславніших геніїв англійського народу. Умер сліпий в 1759. р. А по-лишив по собі 100 томів (фоліо) своїх найріжні-ших композицій, з яких найславніші є ораторії: Ісраїль у Єгипті. Месія. Самсон і Юда Маккавей.

Та не менше цікава була й доля Баха. Ще не мав десяти літ, а вже був круглим сиротою — так скоро померли його батько й мати. Взяв його до себе на виховання старший його брат, по фаху музик (як і батько їх обох). Від того свого брата перейняв трохи музики також наш Бах. Брат мав цілий великий том переписаних ріжних творів на органі і фортепіані. Але не дав їх грати малому хлопцеві, бо він, на його думку, ще не доріс був до того. Тоді наш Бах став собі кравецькою переписувати ті твори нонами при світлі місяця, бо свічки боявся світити. І так писав уже повних шість місяців. Та раз приловив його на тім блаті

і безсердечно спалив йому всю ту його велику працю. Якже живо пригадає нам те все також дитячу долю нашого Тараса! Та геніального хлопця це не зломало. Незабаром дістався на світака до церковного хору в Люнебургу. І звідти він пераз пішки ходив кілька миль до Гамбурга, щоб потайки слухати славного тоді гамбурського органіста Рахмєна.

По скінченню гімназії Бах став органістом, насамперед в Аріштадті, потім у Мільгаузені, далше у Ваймарі, кінці кантором тобто учителем музики в школі св. Томи в Ляйпцігу. Тут пережив останніх 27 літ свого життя. І тут лишив вічну пам'ять по собі. Умер в 1750. р., сліпий, як і Гендель. Страшна така доля. Та свою фізичну самоту обд потішали і веселили однаково — світлом своєї животної і безсмертної музики.

Баху призабули були люди яких 80 літ по смерті. Аж музик Мендельсон пригадав його світові, вивівши в Берліні в 1829. р. його славу, ораторію про Христові страсти по словам св. Матея. А вся музична спадщина по Бахові обниме аж 60 томів.

Так стоять серед людства й цілої безмежної Божої вічності Гендель і Бах як два найвищі вершки людської музичної творчості. А який же чистий і животної вроду там коло них на овітій їх висоті! В 250-і роковини їх уроду увесь культурний світ звертає тм до них свої очі, груди і серця. І наш „Львівський Воля“ разом зі „Сурмою“ та Музичним Товариством Імени Лисенка у Львові поведуть отсе в п'ятницю 15. ц. м. співочих земляків тамтуди ген-ген високо хоч на хвилинку на святочнім концерті в честь обох тих безсмертних геніїв музики — на славу їм та на духовий корм собі і своєму народові!

Вп. Л. Віпрівський: Стаття дуже цікава, дякую.
Помістив у найближчих днях.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення по акції не відплатити

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Львів — сали „Скіф“ Пасаж Миколая.
14. XI. Діти в „Маслосоюз“ оперетка.
Заходок „Маслосоюз“ нова обстановка
нові декорації арт. Бобинського.
Початок год. 8. веч.
Відети вже можна дістати у „Союзно-
му Базарі“.

Великий Миський Театр.

Четвер, 14. XI. год. 8. веч. Аб. 1. ший ланцюжок „Музика на вулиці“.
Пятниця, 15. XI. год. 8. веч. Аб. 4. „Фридрих Великий“.

Субота, 16. XI. год. 3.30. Перший раз
Театр Ортіана для дітей і молоді; год.
8. веч. Прем'єра. Аб. 5. „Геліор“.

Театр Рівноворотності.

Четвер, 14. XI. год. 8. веч. Аб. 3. ший ланцюжок „Шенанігантика“.
Пятниця, 15. XI. вечиний.
Субота, 16. XI. вечиний.

Кіно.

АДРІА: „Тайна пристрасної жінки“.
АПОЛЬО: „Княжна чардаша“.
АТЛАНТИК: „Золоте озеро“.
ВАНДА: „Карюка“ і „Скоплення“.
ГРАЖИНА: „Мальована васлопа“.
„Два гілтані“.

КАСІНО: „Сон літньої ночі“ на осп.
Декстера (реж. Райнгард, музика Мен-
дельсона).

КОПЕРНИК: „Белгазі“ (Гейрі Купер).
МАРґЕНЬКА: „Белгазі“ (Гейрі Купер).

МІРАЖ: „Пан без мешкання“.
МУЗА: „Моловники до вибору“.

ПАКС: „Св. Франц із Асісі“.
ПАЛІЯС: „Епізод“.

ПАН: „Авдентіа в Імді“ (Седе Са-
вал, Марта Егерт).

РАЙ: „Дні Ноасі“ (Смоларська).
СВІГ: „Вероніка“ в Фр. Галі.

СОНЦЕ: „Гришник“, ревія „Лише під
волом“.

СТИЛІВЕ: „Ще люблять мужичини“ та
ревія.

ТОН: „Книжка“ (Славія Сілей).
УТІХА: „Вовкулук“ і ревія.

ХІМЕРА: „Мекло“ на осп. Дантого
та Тімеанка із Абіссинії.

Закордонне радіо.

Четвер, 14. листопада 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 20.00 Кон-
церт, 17.30 Солисти, 22.25 Муз. дрібнич-
ки. Братислава (98,8) 20.45 Російські
романси. Брно (3,5,3) 19.30 Моравські
нар. пісні. Мор. Острава (269,5) 17.30
Баварські романси, 18.10 Німецькі пісні
суч. композиторів. Прага (470,3) 11.05
Салон. музика, спів, 18.00 Музика для
старих і молодих, 19.30 Концерт орх.
Париж (164,2) 13.15 Симф. музика, 21.00
Гумор, 22.45 Симф. концерт. Білгород
(437,3) 20.00 Форт. респіталь, 21.00 Скрип-
ка, 22.30 Нар. пісні. Берлін (356,7) 14.15
Марші й вальси, 16.00 Івори живучих
композиторів, 19.00 Композиторський
концерт І. Шумана, 22.30 Музика. Ке-
нігсверстергаузен (1571) 16.05 Легка му-
зика, 21.00 Античні давніх і нових мело-
дій. Будапешт (349,5) 13.30 Циг. музика,
17.30 Спів, 18.30 Концерт орх., 21.40
Смичк. квартет. Мільано (221,2) 16.40 Ка-
мер. концерт, 18.00 Орх. концерт. Рим
(420,8) 17.00 Вок-інстр. концерт, 20.50
„Дрида“ оп. Д. Сабата.

Пятниця, 15. листопада 1935.

Відень (506,8) 9.55 Орг. музика, 11.45
Муз. новини, 13.35 Камер. музика, 19.25
„Кавалерія Густікама“, Плати оп. Мас-
сана: „Братислава“ (98,8) 16.50 Спів.
Брно (323,4) 21.45 Класична скр. музика.
Прага (470,3) 12.35 Легка музика, 17.10
Концерт дуету квінтету, 19.30 „Фіде-
ло“ оп. Бетовена. Париж (164,8) 18.30
Концерт симф. орх., 21.00 Спів. Білгород
(437,3) 11.00 12.00, 16.00 Концерт, 20.00
Хор. Верлін (356,7) 16.30 Нар. балети,
17.00 Концерт. Кеїгсверстергаузен (1571)
16.00 Популярна музика, 19.00 Козанія—
розв. концерт. Кельн (453,9) 21.30 Нім.
пісні (спів, муз.). Лівінгінг (352,3) 15.15
Камер. музика з часів бароко, 21.30
Форт. тріо. Мінхен (405,4) 16.10 Пісні
Баха, Шумана, Шуберта, 21.30 Кабарет.
Будапешт (349,5) 12.05 Циг. музика,
13.40 Форт. респіталь, 18.30 Соло на гі-
тарі, 19.30 „Богемка“ оп. Пуччіні. Мільано
(221,2) 12.30, 17. Легка музика, 19.15 Муз.
вечірка. Рим (420,8) 20.50 Концерт, 22.15
Ганк. музика.

Читайте „Діло“!

Львівське радіо.

Четвер, 14. листопада 1935.

6.30 Ранішня аудіція, 6.50 Музика з
гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Дав-
шкі, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуд-
дення, 12.15 Муз. поранок, спів, 13.00
Антична муз. з гр. пл., 13.25 Хвилина
домашнього господарства, 13.30 Легка
муз. з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Вірже,
15.30 Концерт, 16.00 У хоріх дітей
(транск. Старого Доктора з квінтети),
16.20 Оперативне попури з гр. пл., 16.45
Концерт мін. хору, 17.00 Відіти, 17.15
Г. К. Шмідт. Квінтет 6-дур оп. 28 на
дутих інстр., 17.50 Про книжку „А-ра
Ванц. Лівінського „Носиф Писудський“,
18.00 Концерт солістів (спів, муз.), 18.30
Гутірка про моди, 18.40 Гутірк. інфор-
матор, 18.45 Музика з гр. пл., 19.00 Кіль-
ка слів про пластику, 19.20 Реклам. кон-
церт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 20.00
Вес. муз. пісенька: „Арештуємо пісень-
ку“, 20.45 Веч. денник, 22.00 Протизво-
ло-ветунська оборона, 21.00 Театр Уяви:
„Обід Бродяжського“, 21.25 Пісні відси.
Ю. Чаплінський, 22.00 Концерт норвесь-
кої музики, 23.05 Танк. музика і ин-
оркестри.

Пятниця, 15. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Легка музика
з гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 8.00
Дав. шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 По-
луд. денник, 12.15 Для ст. дітей: Про
11. листопада, 12.40 Легка, салон. муз.,
13.45 Хвилина домашнього господарства,
13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика
з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Вірже,
15.30 Концерт дуету орх., 16.00 Гутірка
для хоріх, 16.15 Концерт орх., 16.45 Для
ст. дітей: Хвилина питань, 17.00 Смерть
— учительна життя — підніт із по-
аматоні, 17.15 Хвилина поезії, 17.20
Форт. респіталь, 17.50 Спорт. порадник,
18.00 Сп. респіталь. Герг. Гішета в супр.
форт., 18.30 Листи та програми, 18.40
Опіка над завод. поляками, 18.45 Кон-
церт мін. хору, 19.00 Невідомий зинс,
19.20 Реклам. концерт, 19.35, 19.40 Спорт.
вісти, 19.50 Бюро студій розмовляє зі
слухачами, 20.00 Акт. монолози, 20.10
Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Веч.
денник, із суч. Польщі, 22.30 „Ного
величність шофер“ — транск. із фільм.
атеатів, 22.50 Музика з гр. пл.

БІРЖА. ГРОШ.

Дозир у Львові у приватних оборотах

5.29—5.32.
Нім. марка 1:40—1:45, фр. франки 34:90—
35:05, шв. франки 172:5—172:75, фунти
стерлінги 26:00—26:15, австр. шлінгін
99:50—100, чеські кор. 20:75—21:25, рум.
лени 26:50—28.00, італ. ліри 33.00—35.00,
Золото: Долари 9.00—9.05, Рублі 47.00—
48.00, Фр. франки 34.40—34.85, Корони
34.20—37.00, Дукати 83.00—83.50; 1 грам
золота 5.9.4.
Срібло: Корони 0.34, Рублі 1.50, Фаль-
рени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЗБІЖЕ.

Ціни львівсько Львів
від до
Колон. сім'я 22.50—30.00
Кон. червона 90.00—100.00
Кон. черв. вишня від кан. 100.00—100.10
Кон. черв. н. від кан. 96 прц. 110.00—120.00
Висівки житні 7.00—7.25
Висівки швен. гр. 8.25—8.75
Висівки шм. сер. 7.50—7.75
Висівки шм. м.д. 10.50—11.00
Інші курси незмінні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 13-го
листопада н. р. кооперативна платівка за:
львівсько Львів,

1 кг. масла десерового бальо-
ного без опакуння 2.50 зол.
1 кг. масла десерового в боч-
ках враз опакуння 2.54-50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз
з експортним опакуння-
ням для зачет по 2.60 „
1 л. молока 0.16 „
1 л. сметани 0.75 „
1 к. яєць 4.50—4.55 „

Тендерів на масло зипковане, на ко-
локо зипковане, на ліній сильна, на сме-
тану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 18. XI.
н. р. платити своїм достаткам за 1 кг.
живої ваги птиці, львівсько підвіря птахом-
мисарів „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта
ч. 4):

Куричий молодик 0.90—1.30 Т. кл. 0.90 зол.
Курич. однорічні І. кл. 0.85 „
Качки годовані з яєним опір. 0.75 „
Качки товщеві 0.90 „
Гуси годовані 0.75 „
Гуси товщеві 0.90 „
Пантарки годовані 0.90 „
„ товст. 1.— „
Індички і індички год. 1.—1.10 „

Кури приймає в кожній кількості.
Іншу птицю в сидькості визначеного
приділу для кожного свого достатня.
Птицю не годовану приймає по дешев-
шій шні.

Приймає нових достатнів.
Купує львівсько питльовану муку, гре-
чану муку, просо та овес.

ОПОВІСТКИ.

**Заходами гімназ. Батьківського
Кружка в Товмачі** відбудеться в не-
ділю 17. XI. н. р. торжество 23-дтти
існування Державної Гімназії в Товма-
чі з отсею програмою: В неділю в год.
2. абірка бувших учителів і учеників у
будинку гімназії; 9.30 похід до нар-
перки на богослуження; по богослу-
женні академія в саді „Сокола“; поподуд-
ні від год. 16—21 забава для шкільної
молоді в саді „Сокола“; від 21. забава
для старших. Через недостатку адрес
бувших учителів і учеників Комітет за-
прошує їх до участі часонисами. —
Евентуальні ласкаві датки будуть обер-
нені на чисте для білих учеників. 667

Замість окремої подати всім тим, що
в жинінебуль спосіб причинилися до
аведчання похорошу нашої Найліпшої
і Найдорожчої Мами і Бабуни, бл. п.
Ольги з Шухевичів Величківської, та
устно або письменно несли нам потіху
в наших горі, складаємо 25 зол. на Рідну
Школу. — Діти і внуки.

Деканат Геологічного Відділу Гр.
кат. Богословської Академії у Львові,
подає до відома заінтересованих, що
передордначини і передконкурсні іспи-
си в місній грудні замість 4-го (Шкільний
Воведення М. Б.) відбудуться дня 11-го
н. р. від год. 15.30. Подання вносити до
дня 5. XII. 1935. 669

Жінка в старшому віці, що має на
своїм утриманні мужа невилічно хворого,
звертається ошм до Шановної Публі-
ки з милосердним серцем, щоб прийшла
йї з доповного матеріально, бо сама
з причини зломаної правої руки і стар-
шого віку не може нічого заробити. —
Ласкаві датки приймає Розалія Банджа-
ла, Львів, вул. Короля Лешинського 46.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно
Евген і Овкович, Львів, вул. Домінікан-
ська ч. 4. 123 72-90

Чи Ваш годинник ходить добре? Як-
що ні, дайте направити до **Івана Зель-
тенрайха**, Львів, Марійська пл. 5. —
Прецезійно, солідно, дешево. З провін-
ції присилайте поштою. 82 35—?

Направа годинників і біжутерії вико-
нує солідно і дешево Ааааа Мутка
Львів, пл. Бернадинська 3, забудованих
О. О. Бернадинних. 634 5-10

Іван Менсочч, мислий годинникар,
отв. рині друге годинникарське заведе-
ння, Сикстуська 29, про що повідомляє
П. Т. Публіку. Конкурує солідним то-
варом і виконанням праці. 650 3-5

Увага! Християнська жіноча конфекція
поруває плаші від 35 зол. Львів, Гинюк
26, Ендерс. 641 8-31

Кімната з окремим входом в кітін
сходової, унебажована в обслугову від
15. XI. до винятку. Оглядати можна між
3—5 полуд. Муравська 62. III. 657 3-3

Церковні корони ручної роботи, бро-
кати. Фабричні ціни. Фрайліх, Сикстусь-
ка 21. 646 1-7

Увага! Нововідчинений „Варшавський
буфет“. Велике ціно 30 сот. і рижно-
родне пшккове. Зини й горічі пере-
куски. Львів, Чарнецького 10. 670 1-3

Панна освічена, пристійна, потрібна
варз до ведення пенедічного домашньо-
го хозяйства. Зголошення: Адміністра-
ція „Діла“ під „Хутір“. 671

ОГОЛОШЕННЯ.

ЕТАН

Я. і М. Головчак. Львів. Візівська 4.

Перша українська фабрика
**КРЕЙДОК, ЛИСТОВОГО
І ПЛЯШКОВОГО ЛЯКУ**
поруває товар найкращої якості. 622 2-2

ПІЯНІНА І
ФОРТЕПІЯНИ

B. SOMMERFELD

Експорт до всіх частин сві-
та (годовано до Львова)
Догідні умовини купля.

Новацький, Писудсько-
го 17

Купно і продажа оказійних інструментів
10/92 21-22

Хто дістане за Народову Позичку
100 прц. її вартості?

При закупні **МЕБЛІВ** приймаємо Народову
Позичку як 100%.

Меблевий Дім

„ДОРОТЕУМ“

Львів, Бразівська 3.

МЕБЛІ: ідальні, спальні, кабінет-

ти, тапчани

клуби

деcoration

поруває

віденська варіет

столярсько-

тапичерська

Івана Ортіана

Львів

Сикстуська 41.

Телефон 223-79

ДЕКА нововідкрита українська фа-
брика цукорків і цукорів
Львів, Пастів 9 в подірку
Поруває свої вироби по низьких цінах
618 4-11

Перше українське
кошмнарське заведення **SALIX**
поруває якесь кошмнарський вироби по
найдешевшій цінах,
Львів, Личаківська 27. 647 3-10

РОБІТНЯ ФУТЕР

перенесена з пл. Академічної 1 до Ринку
40. II. п. Львів. 656 2-10

Журбу усуває! Лагодить крізу!
Славний відбірник 44 Н

PHILIPSA

набути можна на догідних умовинах
в авторизованій фірмі „Електрокабель“

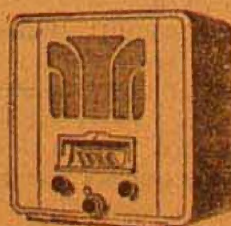
Львів, вул. Коперника 10. 663 2-9

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо
даєте оголошення до
нашого щоденника!

Оголошуйтеся в найстаршій
укр. щоденнику „ДІЛО“!

Радіо приступне для всіх.

Зол. 25

місячно

ФІЛІПС

974 А

3-часг.

3-ламповий

Зол. 36

місячно

ФІЛІПС

44 А

Super Inductance

3-ламповий

Зол. 50

місячно

ФІЛІПС

5.5 А

Superheterodyne

5-ламповий

Продукція 1936, що всім вдоволяє

ФОТО-РАДІО-ПАЛАС

Львів, пл. Марійська 8 (Дім Шпрекера) 18/92